

AUDITERING AV YRKESHÖGSKOLAN NOVIA

Författare **Håkan Wiklund, Kristina Edström, Annika Eskman, Stefan Mutanen, Mirella Nordblad & Novias självvärdering red. Mats Lindholm och Örjan Andersson**

Publikationsår **2019**, NCU:s publikation **2:2019**

Språk **Svenska**

ISBN **978-952-206-521-6**

1.3 Utvecklande av utbildning

- Högskolans självvärdering

Utnyttjande av information som kvalitetssystemet genererar

Enheterna och utbildningarna följer kontinuerligt upp resultatmätare; främst kvantitativa men även kvalitativa. Realtidsuppföljning av de centralaste kvantitativa målen finns som Novias mätartavla på intranätet. Vid den årliga ledningens genomgång lyfter varje enhet upp best practices som exempel och utvecklingsmöjlighet för övriga enheter. Resultaten från interna och externa utvärderingar tas upp vid ledningens genomgång på enhetsnivå och på övergripande nivå och positiva iakttagelser lyfts fram som goda exempel. Kursutvärderingar, feedback från näringslivet i form av input i samband med studerandes praktik och examensarbeten tas ad notam i utvecklingsarbeten i enlighet med rutinerna [GOAP24 kvalitetsförfaranden i undervisning](#) och [GOAP25 Kvalitetsplan för utbildningen](#).

Novias arbetssätt visavi uppföljning av kvalitativa och kvantitativa målsättningar gör att högskolan snabbt kan reagera på signaler som visar på att resultat inte uppnås på önskat sätt. Utöver resultatanalyser görs även SWOT-analyser som tillsammans fungerar som en del av underlaget för ställande av kommande målsättningar. Information som kvalitetssystemet genererar utnyttjas även i form av de åtgärdsplaner som görs upp utgående från resultaten i den årliga Studerandebarmetern.

Utvärdering av uppnåendet av lärandemålen

Utvärderingen av uppnående av lärandemålen utförs av respektive lärare i enlighet med rutinen [GOAP24 Kvalitetsförfaranden i undervisningen](#). Detta då lärare har som uppgift att ta ställning till lärandemålen när man bedömer studerandes prestation inom ramen för en kurs.

Lärandemålen i kurserna bygger på att läroplanen ska leda till examensmålen som ska uppnås

som helhet. Detta görs i enlighet med rutinen [GOAP22 Upprättande av läroplan](#).

Bedömningskriterier presenteras och genomgås vid kursstart och är nämnda i kursens utförandeplan. Utöver det ovan beskrivna utvärderas uppnåendet av lärandemålen även i de kursutvärderingar som görs och genom att fråga studerande om detta i den årliga Studerandebarmetern.

Sättet att utvärdera uppnådda kompetenser varierar mellan branscherna och beroende på kursens pedagogiska upplägg. Inom t.ex. kulturutbildningarna används coaching, individuella utvärderingssamtal till utförda arbeten istället för traditionella tentamen.

Uppföljning av behov i samhället

I den övergripande Novia strategin, Novia 2020+ samt i ledningssystemets manual, beskrivs hur Novia arbetar med det föränderliga samhället och dess megatrender samt med sina fokusområden. Novias och enheternas ledningsgrupp gör årligen SWOT-analyser för att identifiera styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Denna riskkartering utnyttjas vid fastställande av de enhetsvisa målen. De enhetsvisa målavtalen styr utvecklandet av utbildningarna.

De föränderliga behoven i samhället följs även upp genom att personalen deltar i branschorgan och flera utbildningar har sk. referensgrupper med stark representation från arbetslivet, samt genom att ha en aktiv dialog med arbetslivet vid revidering av läroplaner i enlighet med rutin [GOAP22 Upprättande av läroplan](#). Detta finns även utförligt beskrivet i kapitel 1.1.

Återkoppling på lärande och studerandefeedback

Återkoppling säkerställs genom att högskolan arbetar i enlighet med rutinen [GOAP25 Kvalitetsplan för utbildning](#) och [GOAP14 Novias studerandebarmeter](#). De förslag till utveckling vad beträffar återkoppling på studerandes lärande som görs på basen av studeranderespons befasts i de åtgärdsplaner som varje enhet årligen gör upp utgående från resultaten i Studerandebarmetern. De följs upp i samband med ledningens genomgång på enhetsnivå. Studerandekåren Novium är med och ger feedback på åtgärdsplanerna då dessa görs upp. Återkoppling sker genom att åtgärdsplaner och åtgärder kommuniceras ut till studerande och även genom publicera dem på intranätet.

I direkta undervisningssituationer sker återkoppling även genom omedelbar kommunikation med studerande i olika övningssituationer. Återkoppling till lärandet diskuteras därtill på individuella utvecklingssamtal.

Bedömning av studiebelastning

Belastningen per studiepoäng följer de nationella riktlinjerna om 27 h arbete per ECTS-studiepoäng. Belastningen bedöms genom den feedback studerande ger i kursutvärderingar och i Studerandebarmetern som specifikt tar upp frågor rörande belastning. Därtill berörs studiebelastning via de årliga utvecklingssamtal utbildningsansvariga eller annan personal

har med studerande.

Den undervisande personalen är i ständig dialog med de studerande. Studieteknik, eget ansvar och prioritering diskuteras. Både studerandes och lärares belastning, samt andra praktiska aspekter, tas i beaktande och sammanjämkas av utbildningsansvarig lektor vid periodisering av läsåret och schemaläggning av enskilda kurser. Sammanjämkandet av alla aspekter leder till att studiebelastningen för studerande tidvis kan vara aningen ojämn, men pedagogiskt ändå rimligt fungerande.

Lärmiljöer som stöder lärande

Att lärmiljöerna stöder lärandet säkerställs genom regelbunden genomgång av högskolans utrymmen så att undervisningsutrymmena fyller de funktioner de bör göra inom ramen för tillgängliga ekonomiska resurser. Därtill genom att fråga studerande vad de anser om studiemiljön i den årligen återkommande Studerandebrometern. Överlag har Novia en ambition baserad på Novia 2020+ som avser högre grad av digitalisering som en av de utvecklingslinjer Novia arbetar med. Försök speciellt inom enskilda pilotutbildningar görs.

Novia eftersträvar att kontinuerligt förbättra lärmiljöerna. Vid planering av lärmiljöerna beaktas många faktorer, de skall bl.a. vara effektiva, trygga, följa arbetarskyddsbestämmelserna och optimerade för den inlärning som sker. Novia har gått in för att ha med andra högskolor delade utrymmen för att få bästa möjliga kvalitet, trots sänkt finansiering från staten. T.ex. i Åbo delar Novia utrymmen med Åbo Akademi och i Vasa med VAMK i Alere.

Novia samarbetar också med arbetslivet vid förverkligande av undervisningen. Detta för att skapa inlärningsmiljöer som är så nära det verkliga arbetslivet som möjligt, något som kan exemplifieras med företagshubbar, utbildningsskog, försöks- och undervisningsgård, klinisk undervisningsavdelning och simulatorer.

Medverkan av personalen, studerande och externa intressenter i utvecklande av utbildning

De studerande påverkar utbildningen genom att ge feedback via Studerandebrometer, Novias gemensamma kursutvärderingar samt övriga kompletterande utvärderingar. De studerande deltar även genom att de är med i enhetsledningsgrupperna som fattar beslut om utveckling och revidering av innehåll i utbildningarna. Studerandekåren Novium deltar och ger feedback på nya läroplaner i enlighet med rutin [GQAP22 Upprättande av läroplan](#).

Personalen deltar i enlighet med ansvar och uppgifter fastslagna i kvalitetssystemet samt bl.a. genom att det ordnas enhetsmöten för diskussion om aktuella utvecklingsprojekt och genom diskussion på årliga sk. "road shower" som rektor anordnar. På utbildnings- och avdelningsnivå deltar personalen genom att diskutera och föra fram beslutsförslag till ledningsgrupper på enhetsnivå och Novia nivå.

Varje lärare har ett enligt högskolans instruktion 20 § Undervisnings- och forskningspersonal

samt behörighetsvillkor ett uttalat ansvar att också utveckla den egna undervisningen och de kurser hen undervisar i. Utbildningsansvarig har enligt befattningsbeskrivning ett övergripande ansvar att utveckla den utbildning hen ansvarar för som helhet och att ha kontakt med externa intressenter.

De flesta utbildningarna har så kallade referensgrupper med stark representation från arbetslivet som genom diskussioner påverkar utvecklingen av utbildningarna ifråga. Bl.a. samarbete med arbetsliv kring projekt, examensarbeten och studerandes praktik är också en viktig kanal för utveckling av verksamheten i samarbete med arbetslivet.

1.3 Utvecklande av utbildning

- Auditeringsgruppens bedömning

Uppföljning av studerandes upplevelser av studierna

Novia har välfungerande kvalitetsrutiner för uppföljning av utbildningen, där de studerandes resultat och synpunkter följs upp regelbundet, och förbättringar planeras på alla nivåer.

Studerandebarenmetern är ett viktigt verktyg för att årligen mäta de studerandes upplevelser av studierna. I Studerandebarenmetern ingår bland annat frågor om innehållet i studierna, bedömning, lärmiljöer, stöd och feedback, likabehandling och studiernas belastning. Det finns en välstrukturerad process som säkerställer en kontinuerlig uppföljning av resultaten på olika nivåer i organisationen, studerandekårens medverkan i processen samt återkoppling till de studerande angående de planerade åtgärderna i utbildningarna. Dokumentationen på intranätet bekräftar att uppföljningen och återkopplingen fungerar på ett systematiskt sätt och att enkätsvaren har lett till förbättringar. Svarsprocenten i Studerandebarenmetern har varit relativt låg (2018 27%, 2017 35%, 2016 19%) dvs. inte representativ för studerandepopulationen. Å andra sidan en del teman, som t.ex. teman nämnda i kapitel 1.2, med lägre poängantal har varit återkommande i den årliga enkäten. Dessa återkommande teman ger ett intryck av antingen att åtgärderna inte har varit effektiva på alla plan eller att de studerande inte informerats tillräckligt väl om åtgärderna eller orsakerna till varför åtgärder inte är möjliga. Att söka lösningar till de identifierade utvecklingsområdena tillsammans med den berörda utbildningens studerande är att föredra, om detta inte redan gjorts.

Kursutvärderingar

Däremot fungerar inte kursutvärderingen efter genomförd kurs på samma systematiska sätt som Studerandebarenmetern. Det är främst på kursnivå där det finns ett tydligt utrymme för förbättring av kvalitetssystemet. Tekniken för kursutvärderingar har länge krånglat och Novia står nu i begrepp att införa ett nytt system. Auditeringsgruppens intryck är dock att frågan

diskuteras med ett ganska snävt fokus på tekniken och svarsfrekvenserna. I samband med utformningen av och införandet av det nya systemet kan det vara värt att diskutera tankarna bakom kursutvärderingen. Först av allt behöver syftet övervägas och kommuniceras klart: är det till för att kontrollera lärare eller kan det fungera som lärares trygga utvecklingsinstrument för kurser. I det ena fallet mäter man nöjdhet – vilket talar för kvantitativa "ratings", medan i det andra fallet försöker man undersöka hur kursen fungerar för de studerande och förstå hur den kan fås att fungera bättre – vilket snarare talar för kvalitativa data som ger mer användbar information.

Återkoppling på kursutvärderingars resultat

När det gäller den årliga Studerandebaremeteren informeras de studerande om resultaten och utvecklingsåtgärderna som vidtagits. Däremot fungerar inte återkopplingen till de studerande angående kursutvärderingarnas resultat på samma systematiska sätt. En viktig aspekt att beakta i samband med att kursutvärderingsverktyget förnyas är de studerandes roll och hur de kan vara mer delaktiga i kursutvärderingen och -utvecklingen. I ett bra upplägg kan de studerande få systematisk återkoppling på vad som framkommit i utvärderingen, och de kan delta i att tolka situationen och diskutera möjliga åtgärder.

Uppföljning efter examen

Arbetslivets centrala ställning i högskolans organisationskultur märks när lärare beskriver exempel på utveckling av kurser eller utbildningar. Ofta nämner de – närmast i förbigående – studerande som blivit framgångsrika i arbetslivet på ett sätt som validerar de utvecklade aspekterna. På samma sätt kan ett utvecklingsbehov aktualiseras av signaler från arbetsgivare eller alumner att någon viktig kunskap saknas, i samband med examensarbete eller arbetsuppgifter inom en anställning. För lärarna är det ingen abstrakt idé att de studerande ska förberedas för arbetslivet, utan det handlar om hur det går för individer med namn och ansikte. Sysselsättningsgraden, som i allmänhet är på hög nivå bland högskolans utexaminerade, följs upp systematiskt. Det att de utexaminerade får jobb tas som ett mått på att man gör rätta saker i utbildningarna och att utbildningsverksamheten har genomslagskraft i regionen och i samhället.

Kollegial dialog

Den kollegiala dialogen för att förbättra kurser och program skulle möjligen också kunna stärkas något. Det saknas dock inte utmärkta exempel på aktiviteter. På vissa håll förekommer programmöten (t.ex. på sociala området). EduLab erbjuder pedagogisk hjälp för digitalisering. Det förekommer dagar med fortbildning i pedagogik, då goda exempel framhålls. Andra värdefulla impulser kommer via nationella nätverk och samarbeten mellan Novias olika campus, liksom samarbeten mellan Vasas olika lärosäten, liksom i Åbo. Pedagogiska frågor och utveckling diskuteras även på högskolenivå i ett pedagogiskt forum. Det pedagogiska forumet är relativt nytt, men deltagandet har inte motsvarat förväntningarna så forumet söker ännu sin form. Det finns önskemål bland lärare att ha mer tid och möjligheter för samarbete kurslärare emellan och för fortbildning. Ofta går diskussionerna om utveckling via de utbildningsansvariga och det är

huvudsakligen de som har helhetsbilden. Diskussioner lärare emellan sker främst på enhets- eller avdelningsnivå. Där sker problemlösning och utbyts idéer om pedagogiska förbättringar genom informella kanaler som kaffebord och delade rum, men även vid diskussioner på avdelningsmöten.

De mindre utbildningarna har mycket få fast anställda lärare, utan en stor del av undervisningen görs av timlärare. Detta ska inte ses som en nackdel, eftersom de har en stark arbetslivskoppling och är mycket högt uppskattade av de studerande, men de kan av naturliga skäl vara mindre insatta i utbildningen som helhet, och ha begränsade möjligheter att delta i diskussioner och utvecklingsarbete.

Utvärdering av utbildningar

Uppnåendet av lärandemålen utvärderas i samband med att studerandes prestationer i kurser bedöms samt via de studerandes synpunkter i kursutvärderingarna och Studerandebarmetern ('Bedömningar jag får motsvarar mitt kunnande'). Däremot samlas inte systematisk information om hur väl man i utbildningarna uppnår lärandemålen på en mer övergripande Novia-nivå.

Högskolan genomför idag ett antal cykliska uppföljningar av utbildningarna (kursutvärderingar, Studerandebarmeter, Avop, interna och externa auditeringar). Utöver de enkäter som de studerande fyller i slutet av sin utbildning (Avop) så rekommenderar auditeringsgruppen att högskolan även utformar och genomför cykliska uppföljningar eller utvärderingar av utbildningens kvalitet, dvs. sådana som svarar emot det europeiska kriteriet [ESG 1.9](#). Auditeringsgruppen rekommenderar att dessa uppföljningar eller utvärderingar av utbildningarna som helhet genomförs med i huvudsak externa bedömare, studerande och företrädare för arbetslivet.